

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102248

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-09-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Банзелюк Ірина Володимирівна

2. Banzeliuk Iryna V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-08-2021

Спеціальність за освітою: Економіка підприємства

Місце роботи здобувача: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 11.051.031

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.71.45, 06.81

Тема дисертації:

1. Розвиток маркетингового потенціалу закладів вищої освіти на засадах бенчмаркінгу
2. Development of the marketing potential of higher education institutions based on benchmarking

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено поглибленню науково-методичних основ, вдосконаленню теоретико-методологічного забезпечення і практичних рекомендацій щодо розвитку маркетингового потенціалу ЗВО на засадах бенчмаркінгу. У першому розділі «Теоретичні аспекти розвитку маркетингового потенціалу ЗВО на засадах бенчмаркінгу» досліджено сутність понять «потенціал», «маркетинговий потенціал» та підходи до їх трактування; запропоновано розглядати маркетинговий потенціал ЗВО з трьох підходів: ресурсного, інформаційного, системного, та використовувати при дослідженні розвитку маркетингового потенціалу систему компонентів, яка характеризується множиною матеріальних та нематеріальних, латентних та виявлених елементів. Проведено дослідження змісту понять «розвиток», «управління», «розвиток потенціалу», «розвиток маркетингового потенціалу». Окреслено основні етапи розвитку як процесу динамічних змін властивостей явищ та об'єктів. Проведено аналіз закономірностей управління навчальним закладом та запропоновано закономірності розвитку маркетингового потенціалу. На базі окреслених закономірностей запропоновані групи принципів розвитку маркетингового потенціалу ЗВО. Досліджено

сутнісну характеристику поняття «бенчмаркінг». Надано авторське бачення сутності бенчмаркінгу. Проаналізовано та систематизовано види бенчмаркінгу. Запропоновано авторське бачення алгоритму та стадій реалізації зазначеного інструменту під час розвитку маркетингового потенціалу ЗВО. Розроблено концепцію розвитку маркетингового потенціалу ЗВО на засадах бенчмаркінгу. У другому розділі «Аналітичне забезпечення розвитку маркетингового потенціалу в ЗВО» здійснено аналіз стану розвитку маркетингового потенціалу системи вищої освіти України на мікро-, мезо- та макрорівнях. Проведений аналіз дозволив виокремити наступні тенденції розвитку маркетингового потенціалу освітнього середовища України: спостерігається збільшення рівня фінансування ЗВО, що мають високі показники ефективності функціонування, які враховує формула розподілу видатків державного бюджету; спостерігається часткова втрата ЗВО автономії у встановленні вартості освітніх послуг; збільшується частка іноземних студентів в українських ЗВО; зменшується чисельність науково-педагогічних працівників у ЗВО; існує необхідність поліпшення умов проживання студентів у гуртожитках. Досліджено статус вітчизняних ЗВО на міжнародній арені шляхом аналізу їх місць у міжнародних рейтингах. Запропоновано використовувати ЗСП для оцінки результативності розвитку маркетингового потенціалу ЗВО на засадах бенчмаркінгу за наступними перспективами «Навчання та викладання», «Фінансова безпека», «Стейкхолдери», «Матеріальна інфраструктура», «Соціальна інтеграція». Запропоновано використовувати індикатор рівня маркетингового потенціалу, що розраховується методом багатовимірної середньої. Проведення кластерного аналізу освітнього середовища України дозволило виокремити чотири кластери ЗВО, що диференціюються за рівнем маркетингового потенціалу. Запропоновано використовувати методи якісної оцінки маркетингового потенціалу ЗВО. У третьому розділі «Удосконалення розвитку маркетингового потенціалу ЗВО на засадах бенчмаркінгу» запропоновано комплексний механізм розвитку маркетингового потенціалу на засадах бенчмаркінгу з виокремленням у його структурі наступних механізмів: фінансово-економічного, організаційного; гендерно-поведінкового. Запропоновано інформаційне забезпечення розвитку маркетингового потенціалу ЗВО на макро-, мезо-, мікро-, нанорівні з використанням бенчмаркінгу як інструменту акумулювання інформації для здійснення заходів із розвитку. Для оцінки економічної діяльності ЗВО та її коригування у майбутньому побудовано соціально-економічну нормаль ЗВО та виявлено диспропорції в основних показниках розвитку. Здійснено оцінку впливу факторів на стан фінансового забезпечення ЗВО шляхом побудови функціональної моделі, де результативним показником є фінансові надходження ЗВО. Акцентовано увагу на заходах із розширення джерел фінансування для розвитку ЗВО.

2. The thesis is devoted to deepening the scientific and methodological foundations, improving theoretical and methodological support, and practical recommendations for developing the marketing potential of higher education institutions based on benchmarking. In the first section «Theoretical aspects of the development of the marketing potential of higher education institutions based on benchmarking» the essence of the concepts of «potential», «marketing potential» and its approaches and their interpretation are studied; it is proposed to consider the marketing potential of higher education institutions from three approaches: resource, informative, systematic, and use in the study of the development of marketing potential a system of components which is characterized by a set of tangible and intangible, latent and detected elements. The content of the concepts of «development», «management», «potential development», «marketing potential development» was studied. The main stages of development as a process of dynamic changes in the properties of phenomena and objects are outlined. The analysis of the regularities of the management of the educational institution is carried out, and the regularities of the development of marketing potential are proposed. Based on the outlined patterns, groups of principles for developing the marketing potential of higher education institutions are proposed. The essential characteristics of the concept of «benchmarking» are studied., The author's vision of the essence of benchmarking is presented. The types of benchmarking are analyzed and systematized. The author's vision of the algorithm and stages of implementation of this tool during the development of the marketing potential of higher education institutions is proposed. The concept of developing the marketing potential of higher education institutions based on benchmarking has been developed. In the second section «Analytical support for the development of marketing potential in higher education institutions» an analysis of the state of development of the marketing potential of the

higher education system of Ukraine at the micro-, meso-, and macro-levels is carried out. The analysis allowed identifying the following trends in the development of the marketing potential of the educational environment in Ukraine: there is an increase in the level of funding higher education institutions that have high-performance indicators, which are taken into account by the formula for allocating state budget expenditures; there is a partial loss of autonomy by higher education institutions in setting the cost of educational services; the share of international students in Ukrainian higher education institutions is increasing; despite the fact that postgraduate and doctoral students are graduated annually; there is a need for improvement of living conditions for students in dormitories. The status of domestic higher education institutions in the international arena is studied by analyzing their places in international rankings. It is proposed to use the BSC to assess the effectiveness of developing the marketing potential of higher education institutions based on benchmarking in the following areas: "Training and teaching", "Financial security", "Stakeholders", "Material infrastructure", "Social integration". It is proposed to use the indicator of the level of marketing potential, which is calculated using the multidimensional average method. Conducting a cluster analysis of the educational environment of Ukraine allowed identifying four clusters of higher education institutions, which are differentiated by the level of marketing potential. It is proposed to use methods of qualitative assessment of the marketing potential of higher education institutions. In the third section «Improvement of the development of the marketing potential of higher education institutions based on benchmarking» a comprehensive mechanism for developing marketing potential based on benchmarking is proposed, with the following mechanisms highlighted in its structure: finance-economic, organizational, gender-behavioral. Information support for the development of the marketing potential of higher education institutions at macro-, meso-, micro-levels by using benchmarking as a tool for accumulating information for the implementation of development activities is proposed. To assess the economic activity of higher education institutions and adjust it in the future, the socio-economic norm of higher education institutions is constructed and imbalances in the main development indicators are identified. The influence of factors on the state of financial support of higher education institutions is assessed by constructing a functional model, where the efficacy indicator is the financial receipts of higher education institutions. Attention is focused on measures to expand sources of funding for the development of higher education institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козловський Сергій Володимирович

2. Kozlovskiy Serhii V.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ахновська Інна Олександрівна

2. Akhnovska Inna Oleksandrivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антонюк Лариса Леонтиївна

2. Antonuik Larisa Leontiivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринькевич Ольга Степанівна

2. Hrynkevych Olha Stepanivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боєнко Олена Юріївна

2. Boienko Olena Yuriiivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нагорняк Тетяна Леонтіївна

2. Nagornyak Tetyana Leontiivna

Кваліфікація: д. політ. н., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Савченко Марина Василівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Савченко Марина Василівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Т.А.